

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ (HASUDER) COVID-19 GÖREV GRUBU

GÜNÜN KONUSU:

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19)

Birleşmiş Milletler Çevre Programı'ndan...

Doküman Dr. Dilek Aslan tarafından 21.5.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) mücadelesi sağlığın bir bütün olduğunu ve sağlıklı olmak için sağlığın sosyal belirleyicilerinin, temel sağlık hizmetlerinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Sağlıkla ilgili paradigma değişikliği gereksinimini öne çıkarmıştır. Örneğin, İNSAN, HAYVAN ve EKOLOJİ bileşenlerini içeren “Tek Sağlık”¹ yaklaşımı bu süreçte sıklıkla vurgulanmaktadır. Yaklaşımın herhangi bir bileşenine zarar geldiğinde aslında bütünün zarar görmesi söz konusudur, dolayısıyla bütüne zarar veren her şey engellenmelidir.

Dünyanın biricikliğini korumak amacıyla “insan odaklı” öz eleştiri yapılabilmesi gelecek için yanlışların düzeltilmesi için bir olanak olabilir. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından paylaşılan **“Kendimizi hasta etmek için yaptığımız 7 şey: nasıl durdururuz?”** içeriği dikkate alınmalıdır. İçerikte paylaşılan konu başlıkları aşağıda sunulmuştur:²

1. Kirli hava soluyoruz.
2. Kirli/kontamine su içiyoruz.
3. Yediğimiz yiyeceklerin besin değerinden ödün veriyoruz.
4. Zararlı maddeler tüketiyoruz.
5. Zoonotik hastalıklara yakalanma riskimizi artırıyoruz.
6. Antimikrobiyal ilaçlara karşı direncimizi artırıyoruz.
7. Doğanın zenginliğini azaltıyoruz.

Bu başlıklar çevreye önem vermemenin kendi sağlığımızı etkilemesinin yedi yoludur.

Yaptığımız bu “şey”leri yapmamalıyız. Vazgeçmeliyiz.

Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Konulu Hükümetler Arası Bilim-Politika Platformu tarafından yayınlanan bir makalede “*Ciddi düzeyde ve ivedi davranış değişikliği olmaması halinde, salgın hastalıkların daha sık meydana gelmesi, daha hızlı yayılması, daha fazla ekonomik zararlar vermesi ve daha fazla insanın ölümüne neden olması olasıdır*” vurgusu yapılmıştır.

Unutmayalım;

Kendimize, ancak çevremize önem verirsek bakabiliriz.

¹ [Internet] <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/one-health> Erişim: 21.5.2020.

² [Internet] <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/story/seven-ways-we-are-making-ourselves-sick-and-how-we-can-stop> Erişim: 21.5.2020.